

WPN.650.11.2026.KB.1

PROTOKÓŁ KONTROLI

Egz. nr 1 i 2

1. Oznaczenie jednostki kontrolowanej, jej adres i REGON

Śląski Ogród Botaniczny – Związek Stowarzyszeń w Mikołowie, ul. Sosnowa 5, 43-190 Mikołów REGON 278108970, NIP 635-168-17-50

2. Nazwa organu sprawującego nadzór nad jednostką kontrolowaną.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach

3. Imię i nazwisko kierownika jednostki kontrolowanej oraz okres, w którym pełni on swoją funkcję – z uwzględnieniem zmian w okresie objętym kontrolą.

Pan Paweł Kojs, Dyrektor Śląskiego Ogrodu Botanicznego Związek Stowarzyszeń w Mikołowie. Funkcję pełni od 16.05.2007 r.

4. Imię i nazwisko osoby udzielającej wyjaśnień lub składającej oświadczenie.

Marta Tudruj – Kurator, *Pracownia Kolekcji Ozdobnych - Ogród Czerwony ul. Grudniowa 2, Pracownia Kolekcji Roślin Użytkowych, Pracownia Kolekcji Naukowych i Zachowawczych*

5. Imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe kontrolującego lub kontrolujących, nazwę komórki kontroli oraz numer i data upoważnienia do kontroli.

Dorota Twardzik – Główny specjalista ds. ochrony gatunkowej i inwazyjnych gatunków obcych, Wydział Ochrony Przyrody i Obszarów Natura 2000 RDOŚ w Katowicach, upoważnienie do kontroli nr 20 z 11 maja 2026, znak WOF-I.011.20.2026

Karolina Bednarz – Starszy Specjalista ds. ochrony gatunkowej, Wydział Ochrony Przyrody i Obszarów Natura 2000 RDOŚ w Katowicach, upoważnienie do kontroli nr 21 z 11 maja 2026 r., znak WOF-I.011.21.2026

6. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych w jednostce kontrolowanej z wymieniem ewentualnych przerw w kontroli.

14 maja 2026 r.

7. Określenie przedmiotowego zakresu kontroli i okresu objętego kontrolą.

Ocena spełniania wymogów art. 69 ustawy o ochronie przyrody, tj. kontrola wykonywania obowiązków ogrodu botanicznego: uczestnictwa w badaniach naukowych, które mają na celu ochronę gatunków zagrożonych wyginięciem w stanie wolnym, prowadzenia edukacji w zakresie ochrony gatunkowej roślin i grzybów z uwzględnieniem różnorodności biologicznej, prowadzenie

upraw roślin gatunków zagrożonych wyginięciem, w celu ochrony *ex situ*, a następnie wprowadzanie do środowiska przyrodniczego w ramach programów ochrony tych gatunków, przetrzymywania roślin w warunkach odpowiadających ich potrzebom biologicznym oraz prowadzenia dokumentacji hodowlanej.

Kontrola dokumentacji wynikającej z wpisu Śląskiego Ogrodu Botanicznego do rejestru instytucji naukowych uprawnionych do przewożenia w celach naukowych przez granicę Unii Europejskiej bez zezwolenia wydawanego na podstawie przepisów, o których mowa w art. 61 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, okazów zielnikowych lub okazów muzealnych zakonserwowanych, zasuszonych albo w inny sposób utrwalonych lub żywego materiału roślinnego, w celu nieodpłatnej wymiany, użyczenia lub darowizny.

8. Informację o wcześniej przeprowadzonej kontroli w zakresie objętym kontrolą.

Pracownicy Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach działając z upoważnienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach 28 kwietnia 2022 r. przeprowadzili kontrolę problemową.

9. W trakcie przeprowadzonej kontroli stwierdzono, co następuje:

Kontrola została przeprowadzona na podstawie art. 77 ust. 1 o ochronie przyrody, które nakładają na regionalnego dyrektora ochrony środowiska obowiązek przeprowadzenia kontroli ogrodów botanicznych, ogrodów zoologicznych, ośrodków rehabilitacji lub azyli dla zwierząt w zakresie ich działalności.

W związku z obowiązkiem przeprowadzenia ww. kontroli w roku bieżącym kontrola ta została przeprowadzona z inicjatywy własnej Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach.

Przedmiotem kontroli było przeprowadzenie spełnienia wymogów art. 69 i art. 63 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody. Niniejsza kontrola miała charakter kontroli problemowej. Szczegółowy opis oraz informacje dodatkowe zawiera załącznik 1.

Dokonano oględzin upraw roślin w części:

1. Części żółtej: kolekcja bylin polskich, kolekcja pnączy, nowy obiekt zielonej infrastruktury z nasadą roślin na dachu,
2. Części czerwonej: kolekcja roślin użytkowych, stary i nowy sad, kolekcja rododendronów, zaplecze hodowlane.

Obiekt prowadzi uprawę roślin zagrożonych wyginięciem, w celu ich ochrony *ex situ* (art. 69 pkt 3): zgromadzonych w ramach kolekcji bylin polskich (wykaz gatunków w załączniku 3)

Obiekt nie dokonał wprowadzenia do środowiska przyrodniczego gatunków roślin zagrożonych wyginięciem do środowiska przyrodniczego w ramach programów ochrony tych gatunków (art. 69 pkt 3): wprowadzeniem roślin zagrożonych wyginięciem do środowiska zajmuje się Oddział Śląskiego Ogrodu Botanicznego w Radzionkowie. Śląski Ogród Botaniczny w Mikołowie wspiera Oddział w Radzionkowie na etapie przechowywania i kiełkowania nasion gdy zaistnieje taka potrzeba.

Obiekt uczestniczy w badaniach naukowych (art. 69 ust. 1) na terenie Śląskiego Ogrodu Botanicznego w Mikołowie badania prowadzi dr Adam Miodek (zał. 4). Na terenie Śląskiego Ogrodu Botanicznego w Mikołowie działa Laboratorium Anatomii Roślin będące oddziałem PAN Ogród Botaniczny - Centrum Zachowania Różnorodności Biologicznej w Powsinie. Szczegółowe informacje również zawarte są w sprawozdaniach z działalności statutowej Śląskiego Ogrodu Botanicznego w Mikołowie

Obiekt prowadzi działalność edukacyjną (art. 69 ust. 2) zakres działalności edukacyjnej wyszczególniono w sprawozdaniach z działalności statutowej Śląskiego Ogrodu Botanicznego w latach 2022-2025 (załącznik 5)

Rośliny przetrzymywane są w warunkach odpowiadających ich potrzebom biologicznym (art. 69 ust. 4), znajdują się pod stałą opieką ogrodniczą. Gatunki wrażliwe na zmienność temperatur przetrzymywane są w budynku Centrum Edukacji Śląskiego Ogrodu Botanicznego (rośliny owadożerne, sukulenty). Dodatkowo część kolekcji wyposażona jest w zautomatyzowany system nawadniania.

W przypadkach ewentualnych chorób roślin (wirusowe, grzybowe, szkodniki): Śląski Ogród Botaniczny w Mikołowie dysponuje odpowiednio wykwalifikowaną kadrą. Pracownicy biorą udział w szkoleniach organizowanych m.in. przez Państwowy Instytut Badawczy – Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach.

Wszystkie zabiegi ochronne prowadzone są zgodnie z obowiązującymi normami prawnymi. Zabiegi prowadzone są przez pracowników dysponujących stosownymi uprawnieniami (ukończone szkolenia dla użytkowników profesjonalnych) w celu stosowania środków ochrony roślin. Na terenie Śląskiego Ogrodu Botanicznego w Mikołowie prowadzona jest ewidencja zabiegów.

W odniesieniu do dokumentacji hodowlanej (art. 69 ust. 5) obecnie prowadzone są działania związane z inwentaryzacją całości kolekcji. Zgodnie z oświadczeniem przedstawiciela Śląskiego Ogrodu Botanicznego w Mikołowie od 2024 roku na bieżącą uzupełniana jest lista wprowadzanych taksonów w danej na kolekcji.

Dodatkowo należy wskazać, że na przełomie roku 2025/2026 przeprowadzono wycinkę części drzew w sadzie. Trwa również inwentaryzacja okazów drzew w sadzie po dokonanych pracach.

Oznakowanie kolekcji nie jest kompletne.

Okazy o których mowa w art. 63 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody nie są gromadzone w kolekcjach – pojedyncze okazy. Okazy przetrzymywane są w budynku Centrum Edukacji Śląskiego Ogrodu Botanicznego w Mikołowie

a) opiekun:

Katarzyna Galej-Ciwiś – Kurator, *Śląski Bank Nasion*

b) sposób wykorzystywania:

cele edukacyjne – ekspozycja w Centrum Edukacji Śląskiego Ogrodu Botanicznego w Mikołowie

c) katalog:

wykaz stanowi załącznik 6

d) oznakowanie:

sukulenty w miejscu ekspozycji – oznakowane w sposób umożliwiający identyfikację (nazwa gatunkowa)

e) udostępnienie okazów znajdujących się w kolekcji: zgodnie z oświadczeniem opiekuna w okresie objętym kontrolą czynności takie nie były realizowane.

f) sprawozdawczość: zgodnie z oświadczeniem opiekuna sprawozdawczość jest wykazywana przed Radą Ogrodów Botanicznych.

Na terenie obiektu prowadzone były lub są realizowane inwestycje i projekty które zostały ujęte w załączniku 5.

Obiekt posiada /nie posiada regulamin.

10. Wzmianka o dokonaniu wpisu do książki kontroli

Wpisu do książki kontroli dokonano.

11. Wzmianka o przekazaniu informacji o podjętych działaniach zapobiegających powstaniu nieprawidłowości i ich skutkach do czasu zakończenia kontroli

Brak – nie sporządzono

12. Wzmianka o sporządzonych protokołach dodatkowych, odpisach i wyciągach oraz o zabezpieczonych dowodach (w przypadku występowania)

Nie zachodziła konieczność spisywania protokołów dodatkowych

13. Informacja o odczytaniu przez kierownika jednostki kontrolowanej protokołu kontroli.

Protokół zostanie przekazany drogą pocztową Panu Pawłowi Kojowski, Dyrektorowi Śląskiego Ogrodu Botanicznego Związek Stowarzyszeń w Mikołowie na adres: ul. Sosnowa 5, 43-190 Mikołów

14. Omówienie dokonanych w protokole poprawek, skreśleń i uzupełnień.

Nie było poprawek, skreśleń i uzupełnień

.....

15. Wzmianka o poinformowaniu kierownika kontrolowanej jednostki o prawie, sposobie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń oraz o prawie odmowy podpisania protokołu

Kierownika kontrolowanej jednostki poinformowano o przysługującym mu prawie wniesienia wyjaśnień, co do treści zawartych w niniejszym protokole do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach w terminie siedmiu dni od dnia otrzymania protokołu.

Protokół niniejszy sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Protokół został przesłany do zapoznania się i podpisania przez kierownika jednostki kontrolowanej.

Integralną część protokołu stanowi spis załączników.

Spis załączników:

1. Szczegółowy opis i informacje dodatkowe
2. Upoważnienia
3. Wykaz gatunków w kolekcji ozdobnej bylin polskich
4. Wykaz publikacji naukowych
5. Sprawozdania z działalności statutowej Śląskiego Ogrodu Botanicznego w latach 2022-2025
6. Wykaz gatunków CITES
7. Lista gatunków chronionych w banku nasion Śląskiego Ogrodu Botanicznego w Mikołowie
8. Uchwała nr XXXI/401/2000 Rady Miejskiej Mikołowa z dnia 29 sierpnia 2000 r.
9. Uchwała nr XI/124/2025 Rady Miejskiej Mikołowa z dnia 11 lutego 2025 r.
10. Załącznik do uchwały Rady Miejskiej Mikołowa nr XXV/347/2004 z dnia 31 sierpnia 2004 r.

Mikołów,

.....

.....

.....

Kierownik jednostki kontrolowanej

Kontrolujący

/ z upoważnienia